

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 225.957 van 27 december 2013
in de zaak A. 207.219/XIV-34.695**

In zake : 1. XXX
 2. XXX
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Emmanuelle Schouten
 kantoor houdend te 1210 Brussel
 Haachtsesteenweg 55
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de COMMISSARIS-GENERAAL VOOR DE VLUCHTELINGEN EN
DE STAATLOZEN

I. Voorwerp van het beroep

1. Het cassatieberoep, ingesteld op 3 december 2012, strekt tot de vernietiging van het arrest nr. 90.802 van 30 oktober 2012 van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking nr. 9316 van 3 januari 2013 wordt het cassatieberoep toelaatbaar verklaard.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekers hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Robert Vander Elstraeten heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 16 van het koninklijk besluit van 30 november 2006 tot vaststelling van de cassatie-procedure bij de Raad van State.

De verzoekers hebben een verzoek tot voortzetting van de procedure teneinde te worden gehoord ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 23 oktober 2013 om 10.30 uur.

Staatsraad Carlo Adams heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Emmanuelle Schouten, die verschijnt voor de verzoekers, en attaché Cedric Misseghers, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur-afdelingshoofd Robert Vander Elstraeten heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekers komen op 12 mei 2012 België binnen en verklaren zich op 14 mei 2012 vluchteling. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen neemt op 26 juni 2012 telkens een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus.

Op 26 juli 2012 tekenen de verzoekers tegen die weigeringsbeslissingen beroep aan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Met een arrest van 30 oktober 2012 weigert de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zowel de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus aan de verzoekers. Dit is het bestreden arrest.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

4. De verzoekers werpen in een eerste middel de schending op van artikel 149 van de Grondwet, van de artikelen 39/65 en 48/5, § 3, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (Vreemdelingenwet) en van artikel 8 van richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming (richtlijn 2004/83).

Zij lichten dit als volgt toe:

“Het bestreden arrest baseert zich op artikel 48/5, §3 van de Vreemdelingenwet, betreffende het intern vluchtalternatief,

MAAR, er wordt geen rekening gehouden met de algemene omstandigheden in het land zoals nochtans nodig is bij de inschatting van een intern vluchtalternatief, evenmin wordt er rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de verzoekers op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen.

Verzoekers zijn afkomstig van Mazar-i-Sharif, provincie Balkh, een provincie waar het onmogelijk is om naar terug te gaan.

Verzoekers hebben geen familie of gemeenschapsnetwerk in Kaboel. Dit werd niet betwist. Het werd evenmin ooit onderzocht.

Het bestreden arrest zegt in het algemeen dat er een intern vluchtalternatief in Kaboel voor alleenstaande mannen en kerngezinnen is, zonder enige motivatie over de persoonlijke situatie van verzoekers.

Dit element 'intern vluchtalternatief' is een volkomen nieuw element voor verzoekers. Het CGVS sprak er niet over in zijn beslissing. Verzoekers hebben zich er op geen enkel moment tegen kunnen verweren.

Tijdens de zitting heeft de voorzitter allerm minst opgeworpen dat zij van plan was dit element in haar beraad te betrekken.

Begrip van Intern vluchtalternatief binnen Europese richtlijn en UNHCR aanbevelingen.

Het begrip "intern vluchtalternatief" is niet rechtstreeks terug te vinden in het Vluchtelingenverdrag van 1951 .

Het UNHCR spreekt over het Intern Vluchtalternatief in specifieke "guidelines".

UN High Commissioner for Refugees, Guidelines on International Protection No. 4: "Internal Flight or Relocation Alternative" Within the Context of Article 1 A(2)

of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol Relating to the Status of Refugees, 23 July 2003, HCR/GIP/03/04. (...)

Er zijn verschillende voorwaarden, sommigen zijn van algemene aarde, anderen vereisen een individuele analyse:

1. Toegankelijkheid, praktisch, juridisch, veiligheid
2. Aarde van de vervolging agent (in principe niet aanvaard toen vervolging door Staat agenten)
3. Risico van vervolging of andere ernstige risico's
4. Redelijk karakter: mogelijkheid om een relatief normaal leven te kunnen leiden zonder buitensporige moeilijkheden.

Het gaat hier over een individuele evaluatie van:

1. De persoonlijke situatie (leeftijd, gezondheid, familiale relaties, etnische lidmaatschap, taalkennis, opleiding, toegang tot werk, etc...)
2. Het bestaan van trauma
3. Veiligheid en duurzaamheid ervan
4. Het respecteren van fundamentele rechten
5. Bestaansmogelijkheden

« Si la situation est telle que le demandeur sera dans l'incapacité de gagner sa vie ou d'avoir accès à un logement, ou que les soins médicaux ne peuvent être dispensés ou sont notoirement insuffisants, la zone ne peut être considérée comme une possibilité raisonnable. Il serait déraisonnable, y compris du point de vue de respect des droits de l'homme, d'attendre d'une personne qu'elle se réinstalle pour être confrontée à l'indigence économique ou à un niveau de vie en deçà d'un niveau de subsistance à tout le moins décent." (...)

Het is vanzelfsprekend dat de asielinstanties het bestaan en redelijkheid van het alternatief moeten bewijzen als zij beslissen om te oordelen dat er een intern vluchtalternatief bestaat.

Binnen de Afghaanse context, heeft het UNHCR de volgende aanbevelingen gegeven:

"Whether an IFA/IRA is "reasonable" must be determined on a case-by-case basis, taking fully into account the security, human rights and humanitarian environment in the prospective area of relocation at the time of the decision. To this effect, the following elements need to be taken into account: (i) the availability of traditional support mechanisms, such as relatives and friends able to host the displaced individuals; (ii) the availability of basic infrastructure and access to essential services, such as sanitation, health care and education; (iii) ability to sustain themselves, including livelihood opportunities; (iv) the criminality rate and resultant insecurity, particularly in urban areas; as well as (v) the scale of displacement in the area of prospective relocation

The traditional extended family and community structures of Afghan society continue to constitute the main protection and coping mechanism, particularly in rural areas where infrastructure is not as developed. Afghans rely on these structures and links for their safety and economic survival, including access to accommodation and an adequate level of subsistence. Since the protection provided by families and tribes is limited to areas where family or community links exist, Afghans, particularly unaccompanied women and children, and women single head of households with no male protection, will not be able to lead a life without undue hardship in areas with no social support networks, including in urban centres. In certain circumstances, relocation to an area with a predominantly different ethnic/religious make-up may also not be possible due to latent or overt tensions between ethnic/religious groups.

In urban centres, the IDP population and growing economic migration are putting increased pressure on labour markets and resources such as construction materials, land and potable water. Widespread unemployment and underemployment limit the

ability of a large number of people to meet their basic needs. The limited availability of humanitarian assistance has generally not improved this situation in a meaningful way. In addition to causing loss of life and serious injuries, mine contamination²⁸² has prevented livelihood activities, including by restricting access to agricultural land, water, health care and education.

In light of the foregoing, UNHCR generally considers IFA/IRA as a reasonable alternative where protection is available from the individual's own extended family, community or tribe in the area of intended relocation. Single males and nuclear family units may, in certain circumstances, subsist without family and community support in urban and semi-urban areas with established infrastructure and under effective Government control. A case-by-case analysis will, nevertheless, be necessary given the breakdown in the traditional social fabric of the country caused by decades of war, massive refugee flows, and growing internal migration to urban areas.” (...)

De Belgische wetgeving is hier de omzetting van artikel 8 van Richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming .

Artikel 8

Binnenlandse bescherming

1. Als onderdeel van de beoordeling van het verzoek om internationale bescherming kunnen de lidstaten vaststellen dat een verzoeker geen behoefte heeft aan internationale bescherming, indien er in een deel van het land van herkomst geen gegronde vrees bestaat voor vervolging of geen reëel risico op ernstige schade, en van de verzoeker redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij in dat deel van het land blijft.

2. Bij de beoordeling of een deel van het land van herkomst aan de in lid 1 genoemde voorwaarden voldoet, houden de lidstaten bij hun beslissing over het verzoek rekening met de algemene omstandigheden in dat deel van het land en met de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen.

3. Lid 1 kan van toepassing zijn ondanks het feit dat er technische belemmeringen bestaan om terug te keren naar het land van herkomst.

Het is duidelijk dat de wetgeving dezelfde voorwaarden ontwikkelt als de voorwaarden uitgelegd door de guidelines van het UNHCR.

De specifieke bewijskracht van het standpunt van het UNHCR bij de inschatting van de beschermingsnoden is erkend door de verschillende richtlijnen en ook het Europese Hof van Justitie verwijst naar de standpunten van het UNHCR in hun rechtspraak.

In dit verband bepaalt artikel 8, lid 2 van de Procedurerichtlijn (...) dat de vereisten voor de behandeling van asielverzoeken betreft: "De lidstaten zien erop toe dat de beslissingen van de beslissingsautoriteit zijn gebaseerd op een deugdelijk onderzoek. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat: [...] (b) er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals informatie van de UNHCR, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van asielzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de asielverzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken; en (c) het personeel dat de asielverzoeken behandelt en daarover beslist, op de hoogte is van de normen die van toepassing zijn op het gebied van het asiel- en vluchtelingenrecht."

Volgens de advocaat -generaal Bot bij het Europees Hof van Justitie:

"§28. Ten tweede zij eraan herinnerd dat de richtlijnen 2004/83 en 2005/85 zijn vastgesteld op basis van artikel 63, eerste alinea, punt 1, EG, krachtens hetwelk de Raad van de Europese Unie was belast om op grond van een

volledige en niet-restrictieve toepassing van het Verdrag van Genève maatregelen te nemen inzake asiel. Deze twee richtlijnen dragen aldus bij aan de invoering van een gemeenschappelijk Europees asielstelsel dat is gebaseerd op een volledige en niet-restrictieve toepassing van dit verdrag en strekken ertoe de bevoegde nationale autoriteiten bij de toepassing van dit verdrag bij te staan door de vaststelling van gemeenschappelijke begrippen en criteria.

§29. Bijgevolg, en overeenkomstig de vaste rechtspraak van het Hof(12), leg ik de betrokken bepalingen niet enkel uit tegen de achtergrond van de algemene opzet en de doelstelling van de richtlijnen 2004/83 en 2005/85, maar ook met inachtneming van het Verdrag van Genève(13) en inzonderheid de uitlegging ervan door het Hoog Commissariaat van de Verenigde Naties voor Vluchtelingen (UNHCR) (14)." (...)

De motivatie van het bestreden arrest toont aan dat het Verdrag van Genève niet in acht genomen werd en evenmin de uitlegging ervan door het Hoog Commissariaat van de Verenigde Naties werd gerespecteerd door het bestreden arrest. Het bestreden arrest kan niet het artikel 48/5 van de Vreemdelingenwet toepassen zonder het intern vluchtalternatief te onderzoeken, zoals door het UNHCR wordt voorgeschreven.

Motivatie van het arrest

Het bestreden arrest geeft een onvoldoende motivatie omdat:

1. Het antwoordt niet op de verschillende voorwaarden die zowel door artikel 48/5 van de Vreemdelingenwet worden vermeld als door het UNHCR worden aangegeven.
2. Het blijft bij een algemeen standpunt en er gebeurt geen geïndividualiseerde inschatting.
3. Het verwijst onvoldoende naar informatie.

Over de gebruikte informatie en rechtspraak

1. Wat betreft de rechtspraak van het EHRM

Het bestreden arrest verwijst in de eerste plaats naar het arrest J.H. t. Verenigd Koninkrijk.

Het arrest J.H. t. Verenigd Koninkrijk, 20 december 2011 spreekt zich uit over de toepassing van het artikel 3 EVRM in verband met de toestand van oorlog. Dit arrest stelt vast dat er geen situatie van willekeurig geweld bestaat in Kaboel om alleen op deze basis een terugkeer naar Afghanistan te verbieden (zie §55). Bij de inschatting van een mogelijke schending van artikel 3, blijkt een individuele inschatting noodzakelijk (a contrario zie Sufi en Elmi geciteerd supra).

Dit arrest bevat geen rechtspraak over de mogelijkheid van een intern vluchtalternatief.

De verwijzing naar de analyses van het EHRM over het intern vluchtalternatieve vormt een onvoldoende motivatie, omdat de vereiste voorwaarden onder het artikel 48/5 VW en de Kwalificatierichtlijn strenger zijn dan diegene ontwikkeld door het EHRM.

Het EHRM volgt zijn eigen criteria om het respecteren van het non-refoulement beginsel in te schatten. Dit is meermaals herhaald door het Hof:

"§ 106. In its assessment in the present case, the Court will consider the general principles applicable to expulsion cases. It will then set out its approach to the objective information which has been placed before it. On that basis, it will assess the risk to Tamils returning to Sri Lanka and the individual circumstances of the applicant's case in order to determine whether there would be a violation if he were to be returned to Sri Lanka.

§ 107. In doing so, the Court also recalls that its sole task under Article 19 of the Convention is to ensure the observance of the engagements undertaken by the High Contracting Parties in the Convention and the Protocols thereto. It is not the Court's task to apply directly the level of protection offered in other international instruments

and therefore considers that the applicant's submissions on the basis of Directive 2004/83/EC are outside the scope of its examination of the present application.” (...)

Het bestreden arrest verwijst vervolgens naar de arresten van het EHRM, met name *Husseini t. Zweden* en *Salah Sheekh t. Nederland* om te stellen dat er een intern vluchtalternatief bestaat maar deze twee arresten herinneren eraan dat er steeds een 'case by case' analyse dient te gebeuren, iets wat het bestreden arrest vervolgens volkomen nalaat, ondanks de elementen die in het beroep door verzoeker werden aangehaald.

Het arrest *Sufi et Elmi c. Royaume-Uni* (dat verzoeker inroept) heeft gesteld:

«On peut raisonnablement supposer qu'une personne renvoyée qui n'a pas de proches parents ou ne peut se rendre de manière sûre dans un secteur où elle possède de telles relations devra chercher refuge dans un camp pour personnes déplacées à l'intérieur du pays ou pour réfugiés. La Cour doit donc se pencher sur les conditions régnant dans ces camps, qui ont été qualifiées de désastreuses. A cet égard, elle estime que, lorsqu'une crise est due essentiellement aux actions directes et indirectes des parties à un conflit - et non à la pauvreté ou au manque de ressources d'un Etat pour faire face à un phénomène naturel tel que la sécheresse -, l'approche à privilégier pour déterminer si des conditions humanitaires désastreuses ont atteint le seuil requis par l'article 3 est celle qui a été adoptée dans l'affaire *M.S.S. c. Belgique et Grèce* (...), où la Cour a été appelée à tenir compte de la capacité d'un requérant à pourvoir à ses besoins les plus élémentaires (se nourrir, se laver et se loger), de sa vulnérabilité face aux mauvais traitements et de la perspective de voir sa situation s'améliorer dans un délai raisonnable. »

Een individueel onderzoek van de situatie van verzoekers zou geleid hebben tot dezelfde conclusie als in dit arrest. Enkel door géén individuele inschatting te maken van de situatie van verzoekers, kan men tot de conclusie komen dat er een intern vluchtalternatief bestaat voor hen in Kaboel.

2. Wat betreft de Guidelines van UNHCR.

Het bestreden arrest citeert enkel één zin uit de Guidelines.

UNHCR is veel gedetailleerder en zegt dat in het algemeen er geen mogelijkheid bestaat zonder familie te leven, met een uitzondering voor alleenstaande mannen "in certain circumstances".

Het kan zeker geen algemene regel zijn wanneer een paar gevallen een uitzondering kunnen vormen.

De verwijzing die het bestreden arrest maakt, is een misleidende lezing van de aanbeveling. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen doet het UNHCR zeggen wat het niet zegt. (zie *supra* voor een uitgebreide citering van wat het UNHCR precies zegt)

De redenering gevolgd door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is géén resultaat van een geïndividualiseerde analyse.

Het Europees Hof heeft immers gesteld: "The Court notes that the UNHCR in its 2010 Afghanistan Guidelines generally considers Internal Flight Alternative or Internal Relocation Alternative reasonable where protection is available from the individual's own extended family, community or tribe in the area of intended relocation.

Single males and nuclear family units may, in certain circumstances, subsist without family and community support in urban and semi-urban areas with established infrastructure and under effective Government control. A case-by-case analysis would, nevertheless, be necessary given the breakdown in the traditional social fabric of the country caused by decades of war, massive refugee flows, and growing internal migration to urban areas.” (...)

Het bestreden arrest maakt geen concreet onderzoek van de persoonlijke omstandigheden van verzoeker en van zijn concrete situatie in het geval van een terugkeer naar Kaboel. Het bestreden arrest onderzoekt dus niet de persoonlijke omstandigheden en maakt geen « case-by-case analysis ».

Artikel 48/5, §3 van de wet van 15.12.1980 verplicht de rechter de individuele situatie van verzoekers te onderzoeken, met name in casu: een gezin met drie minderjarige kinderen, vanwaar de jongste nog geen jaar is en van wie de familie leeft in een streek die zij niet kunnen bereiken op een veilige manier.

Over het redelijk karakter van het intern vluchtalternatief

Geen enkel onderzoek van het redelijk karakter van een intern vluchtalternatief, zoals voorzien in het artikel 48/5, werd gevoerd.

Volgens het UNHCR moet het onderzoek van het redelijk karakter de volgende vraag beantwoorden: "Can the claimant, in the context of the country concerned, lead a relatively normal life without facing undue hardship?"

In het jaarrapport van Amnesty International wordt uitgebreid gesproken over de «undue hardship», met name de zeer moeilijke omstandigheden voor teruggekeerde vluchtelingen om te overleven in Kaboel. (...)

Het EHRM maakt steeds gebruik van deze bronnen en vertrouwt deze dus.

De informatie van het CGVS over de veiligheidssituatie in Kaboel is informatie waarvan de pertinentie zich beperkt tot de wetenschap of er sprake is van een gewapend conflict in de zin van 48/4, c). Ze is echter niet pertinent om te determineren of Kaboel een intern vluchtalternatief vormt in de zin van artikel 48/5.

Het CGVS heeft geen enkele informatie aangehaald die de moeilijkheden die verzoekers zouden hebben om zich te vestigen. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen laat volledig na om dergelijke informatie op te vragen aan het CGVS.

Integendeel, op de vraag om het nieuwe landenrapport te weren uit de debatten, antwoordt het bestreden arrest dat verzoekers voldoende tijd zouden gehad hebben tijdens de zitting om dit rapport in te kijken en te bekritisieren.

Het bestreden arrest schendt hierdoor artikel 48/5, §3 Vreemdelingenwet en geeft geen antwoord op een essentieel punt aangevoerd door verzoekers en dit in de zin van artikel 149 van de Grondwet.

Bewijslast

Men dient te onderlijnen dat artikel 48/5 Vreemdelingenwet een omkering van de bewijslast inhoudt. Het is niet aan verzoekers te bewijzen dat er voor hen geen IVA bestaat of dat het in hun geval onredelijk zou zijn, het is aan de Staat om aan te tonen dat er een intern vluchtalternatief bestaat. Dit is logisch, de asiinstanties bepalen (de plaats van) een IVA, ze moeten de beschikbaarheid en redelijkheid ervan bewijzen.

Dit wordt zeer duidelijk toegepast door verschillende arresten van de Raad:

"Le Conseil ne partage pas l'analyse de la partie défenderesse selon laquelle elle n'a pu 'développer aucun argument pertinent démontrant qu'il (lui) aurait été impossible de vivre dans une autre région de Turquie.

Le Conseil rappelle que la portée du concept de protection à l'intérieur du pays est définie par l'article 48/5 §3 de la loi du 15 décembre 1980. Cette disposition se lit comme suit: 'Il n'y a pas lieu d'accorder la protection internationale lorsque, dans une partie du pays d'origine, il n'y a aucune raison de craindre d'être persécuté ni aucun risque réel de subir des atteintes graves et qu'on peut raisonnablement attendre du demandeur qu'il reste dans cette partie du pays. Dans ce cas, l'autorité compétente doit tenir compte, au moment où elle statue sur la demande, des conditions générales prévalant dans le pays et de la situation personnelle du demandeur'

Le Conseil constate qu'il ne ressort ni de la motivation de la décision attaquée, ni d'aucune pièce du dossier administratif, que la partie défenderesse aurait vérifié si l'on peut raisonnablement attendre de la partie requérante qu'elle reste dans un autre partie

de son pays d'origine, ni par voie de conséquence, qu'elle aurait tenu compte, au moment où elle a statué sur la demande, des conditions générales prévalant dans ce pays et de la situation personnelle de la requérante, au sens de l'article 48/5 §3 précité.

Le Conseil se rallie aux arguments soulevés en termes de requête .quant à ce, selon lesquels, en substance, c'est à tort que la partie défenderesse fait reposer sur la partie requérante la charge de la preuve dans ce cas de figure.» (...)

Zie ook: CCE, arrêt n° 7136, du 11 février 2008, RDE, 2008, n° 148, pp. 52-53 en CCE, arrêt n° 1968, du 26 septembre 2007 en CCE, arrêt n°13171, van 26 juin 2008.

Het is hier onbegrijpelijk dat de rechtspraak verschillende lezingen van artikel 48/5 §3 zou aanvaarden.

Voor een andere lezing, zie:

"Verzoeker maakt niet aannemelijk waarom hij niet over een verblijfsalternatief zou beschikken om zich aan de gevolgen van het conflict in een gedeelte van Pakistan te onttrekken, hij slaagde er immers niet in persoonlijke problemen met de taliban of de Pakistaanse overheid aan te tonen die een risico zouden opleveren over het hele Pakistaanse grondgebied." (...)

"Verzoeker toont niet aan dat hij zich niet elders in Kosovo zou kunnen vestigen om aan de beweerde problemen te ontsnappen" (...)

Dit zijn onverenigbare lezingen van hetzelfde artikel van de Wet.

De nieuwe versie van de Kwalificatierichtlijn verduidelijkt dit punt.

Het UNHCR heeft artikel 8 van de Kwalificatierichtlijn bekritiseerd:

In analyzing the applicability of an internal relocation alternative, it has to be determined first whether the issue is of any relevance to an individual case. Otherwise there is no need to examine whether or not the proposed area would be a reasonable alternative. Such an assessment should, for example, not normally be necessary where the feared persecution emanates from State agents, as they are regularly able to act throughout the territory.

Article 8(1) recognizes that an assessment needs to be made as to whether the applicant is safe from persecution or real risk of suffering serious harm in another part of the country. Apart from considering whether the applicant would not have a well-founded fear of persecution or would face serious harm in the area, it should also be considered whether the applicant could safely and reasonably relocate, without undue hardship. UNHCR suggests that these considerations be reflected explicitly when implementing the Directive.

Subparagraph (3) which foresees the applicability of an internal relocation or flight alternative in cases where return to the proposed part of the country is not possible due to "technical obstacles to return", is problematic in UNHCR's view and should not be implemented in national law or practice. The effect of this provision is to deny international protection to persons who have no accessible protection alternative. In UNHCR's view, this is not consistent with Article 1 of the 1951 Convention. An internal relocation or flight alternative must be safely and legally accessible for the individual concerned. If the proposed alternative is not accessible in a practical sense, an internal flight or relocation alternative does not exist and cannot be reasonable. (...)

De Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming stelt nu:

Binnenlandse bescherming

1. Als onderdeel van de beoordeling van het verzoek om internationale bescherming kunnen de lidstaten vaststellen dat een verzoeker geen behoefte heeft aan internationale bescherming, indien hij in een deel van het land van herkomst:

a) geen gegronde vrees heeft voor vervolging of geen reëel risico op ernstige schade loopt; of

b) toegang heeft tot bescherming tegen vervolging of ernstige schade in de zin van artikel 7, en hij op een veilige en wettige manier kan reizen naar en zich toegang verschaffen tot dat deel van het land, en redelijkerwijs kan worden verwacht dat hij er zich vestigt.

2. Bij de beoordeling of een verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade loopt, of toegang heeft tot bescherming tegen vervolging of ernstige schade in een deel van het land van herkomst overeenkomstig lid 1, houden de lidstaten bij hun beslissing over het verzoek rekening met de algemene omstandigheden in dat deel van het land en met de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker in overeenstemming met artikel 4. Daartoe zorgen de lidstaten ervoor dat zij beschikken over nauwkeurige en actuele informatie uit relevante bronnen, zoals de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen en het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken.

België heeft het oorspronkelijk artikel 8 van de Kwalificatierichtlijn omgezet in artikel 48/5 van de wet van 15.12.1980, maar nog niet de geherformuleerde versie. De omzetting is voorzien voor 21.12.2013.

Deze nieuwe versie, hoewel nog niet omgezet in Belgisch recht, herbevestigt dat de bewijslast voor een intern vluchtalternatief bij de Staat ligt en preciseert dat er een noodzaak is voor de Staat om garanties te hebben van pertinente bronnen, zoals het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen en het Europees ondersteuningsbureau inzake asiel.

Het huidige artikel 48/5 dient gelezen te worden in het licht van dit artikel uit de Europese wetgeving.

De Belgische rechtspraak is uiteenlopend wat betreft de interpretatie van het redelijk karakter van een intern vluchtalternatief en de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker.

Deze verschillen in de interpretatie leiden tot een grote juridische onzekerheid.

In huidige zaak wordt een asielaanvraag afgewezen op basis van een intern vluchtalternatief in Kaboel, hoewel er geen enkele familieband bestaat of enig sociaal netwerk. Deze verandering in de rechtspraak is fundamenteel voor de asielaanvragen en aanvragen tot subsidiaire bescherming voor Afghaanse onderdanen.

Het betreft nochtans een interpretatie die niet conform is aan de wet noch aan de Kwalificatierichtlijn.

We vragen aan uw Raad om de correcte lezing van artikel 48/5 §3 Vreemdelingenwet te geven en in dit geval, vaststellen dat de motivatie van de RVV onvoldoende is om de wettelijke criteria in te vullen.

Indien het onmogelijk is voor Uw Raad om te beslissen tussen deze standpunten die onverzoenbaar lijken, is het gepast een prejudiciële vraag te stellen, in een dringende procedure bij het Hof van Justitie, gezien de ernst en het belang van de vraag.

De volgende prejudiciële vragen zouden dienen gesteld te worden aan het Hof van Justitie :

1. Schendt de nationale rechter artikel 8 van de Kwalificatierichtlijn door de bewijslast bij de asielzoeker te leggen in het kader van de beoordeling van een intern vluchtalternatief?
2. Welke zijn de pertinente persoonlijke elementen die in rekening dienen genomen te worden bij het beoordelen van een intern vluchtalternatief, in het kader van artikel 8 Kwalificatierichtlijn?
3. Kan de rechter nalaten een vraag tot informatie aan het UNHCR en het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken te richten terwijl het artikel 8

van de Kwalificatierichtlijn voorziet dat de Staten precieze informatie dienen te verzamelen?

4. Kan de rechter nalaten het redelijk karakter te onderzoeken van het intern vluchtalternatief? Dient het redelijkheidsonderzoek een antwoord te geven op de vraag : "Kan de verzoekende partij in de context van het betrokken land een normaal leven eliden zonder excessieve moeilijkheden?" (définitie gegeven door het UNHCR)?
5. Kan de rechter nalaten te onderzoeken wat de concrete en individuele gevolgen zijn waarin de betrokkene zich zal bevinden bij een terugkeer naar de vooropgezette locatie van het intern vluchtalternatief?"

5. In de memorie van wederantwoord herhalen de verzoekers het middel. Zij voegen toe dat hun citaat van advocaat-generaal Bot bij het Hof van Justitie van de Europese Unie de interpretatie betreffende het algemene opzet en de doelstelling van richtlijnen 2004/83 en 2005/85 weergeeft en dat deze richtlijnen met inachtneming van het Vluchtelingenverdrag en inzonderheid de uitlegging daarvan door het UNHCR moeten worden omgezet. De wetsartikelen tot omzetting van de richtlijnen moeten in elk geval richtlijnconform worden geïnterpreteerd, hetgeen betekent dat de aanbevelingen van het UNHCR als leidraad moeten worden genomen.

Beoordeling

6.1. De verzoekers wijzen erop dat de Belgische wetgeving, te dezen artikel 48/5, § 3, van de Vreemdelingenwet, de omzetting van artikel 8 van richtlijn 2004/83 vormt, maar zij voeren niet aan dat deze omzetting onjuist of onvolledig zou zijn. Derhalve werpen zij niet op ontvankelijke wijze de schending van artikel 8 van die richtlijn op.

6.2. Naar luid van artikel 48/5, § 3, van de Vreemdelingenwet “is (er) geen behoefte aan bescherming indien er in een deel van het land van herkomst geen gegronde vrees bestaat voor vervolging of geen reëel risico op ernstige schade, en indien van de verzoeker redelijkerwijze kan worden verwacht dat hij in dat deel van het land blijft”.

Wat de richtlijnconforme interpretatie van deze bepaling betreft, bepaalt artikel 8.2 van richtlijn 2005/83 dat “de lidstaten ervoor (zorgen) dat (...) b) er nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld uit verschillende bronnen, zoals informatie van de UNHCR, over de algemene situatie in de landen van oorsprong van asielzoekers en, waar nodig, in de landen van doorreis, en dat het personeel dat de asielverzoeken behandelt en daarover beslist, over deze informatie kan beschikken”. Er moet weliswaar nauwkeurige en

actuele informatie voorhanden zijn om het bestaan van een binnenlands vluchtalternatief te kunnen beoordelen, doch in de richtlijn wordt slechts bij wijze van voorbeeld naar informatie van het UNHCR verwezen. Het gaat niet om bindende informatie en het niet in acht nemen van bepaalde verslagen van het UNHCR vormt op zichzelf geen schending van artikel 48/5, § 3, van de Vreemdelingenwet. Het eerste middel is in die mate ongegrond.

6.3. In het bestreden arrest worden enkele arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens aangehaald met betrekking tot de voorwaarden voor het bestaan van een binnenlands beschermingsalternatief. Er wordt vastgesteld dat het Hof zich voor zijn rechtspraak onder meer baseert op een richtlijn van het UNHCR van 17 december 2010 “waaruit blijkt dat er in Afghanistan voor alleenstaande mannen en voor kerngezinnen ook zonder familiaal en gemeenschapsnetwerk een binnenlands beschermingsalternatief beschikbaar kan zijn in verstedelijkte en semi-verstedelijkte gebieden die onder de effectieve controle van de regering staan”.

Vervolgens stelt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen vast “dat er op dit ogenblik in de stad Kaboel geen gewapend conflict aan de gang is in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet (SRB Afghanistan, Veiligheidssituatie Afghanistan, Deel II: Regionale Analyse, 11 juli 2012, 7-9)” en dat verzoekers in de stad Kaboel over een veilig binnenlands beschermingsalternatief in de zin van artikel 48/5, § 3, van de Vreemdelingenwet beschikken “(g)elet op deze rechtspraak, de richtlijn van het UNHCR en de informatie over de veiligheidstoestand in Kaboel”.

Er valt niet in te zien hoe de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen met de verwijzing naar de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en de vaststelling dat in de stad Kaboel geen gewapend conflict aan de gang is, de in artikel 149 van de Grondwet en artikel 39/65 van de Vreemdelingenwet vastgelegde motiveringsplicht als vormvereiste voor jurisdictionele beslissingen zou hebben geschonden. De verzoekers geven niet aan welk argument onbeantwoord zou zijn gebleven als zou van hen “redelijkerwijs” niet kunnen worden verwacht dat zij in Kaboel blijven. Vermits het om de stad Kaboel gaat, is de vraag naar de veiligheid in de gebieden om hun eigen streek te bereiken niet aan de orde. Zij tonen geen schending van artikel 48/5, § 3, van de Vreemdelingenwet aan. Het eerste middel is ook in die mate ongegrond.

6.4. Wat het redelijke karakter van het binnenlands beschermingsalternatief betreft, dient vooreerst te worden benadrukt dat het de Raad van State als administratieve cassatierechter niet toekomt dergelijke feitelijke beoordeling over te doen.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen diende te antwoorden op de door de verzoekers ingeroepen algemene en persoonlijke omstandigheden.

Wat betreft de argumentatie dat de verzoekers een gezin met drie minderjarige kinderen vormen en hun familie in een streek leeft die zij niet op een veilige manier kunnen bereiken, antwoordt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in het bestreden arrest enerzijds dat het er niet toe doet of de verzoekers de streek van hun familie (Mazir-i-Sharif) veilig kunnen bereiken vermits zij hoe dan ook over een binnenlands beschermingsalternatief in de stad Kaboel beschikken en anderzijds dat uit een richtlijn van het UNHCR blijkt dat in Afghanistan voor kerngezinnen ook zonder familiaal of gemeenschapsnetwerk een binnenlands beschermingsalternatief beschikbaar kan zijn in verstedelijkte en semi-verstedelijkte gebieden die onder de effectieve controle van de regering staan.

Waar de verzoekers lieten gelden dat geen enkele regio van Afghanistan veilig is en er manifest sprake is van willekeurig geweld, sluit de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen zich aan bij de uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens volgens welke er in Kaboel geen situatie van willekeurig geweld bestaat en wijst hij ook op het stuk van de verwerende partij van 11 juli 2012 betreffende de veiligheidssituatie in Afghanistan waaruit blijkt dat in de stad Kaboel geen gewapend conflict aan de gang is in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de Vreemdelingenwet.

De verzoekers voeren niet aan dat zij nog andere algemene of persoonlijke omstandigheden voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen hebben ingeroepen waarop deze laatste niet of niet voldoende zou hebben geantwoord. In hun verzoekschrift tot beroep hebben zij nergens gewezen op moeilijke omstandigheden voor vluchtelingen om in Afghanistan in het algemeen of in Kaboel in het bijzonder te kunnen overleven. Derhalve tonen zij geen schending van de jurisdictionele motiveringsplicht in die zin aan. Het eerste middel is in die mate ongegrond.

6.5. Anders dan de verzoekers met betrekking tot de bewijslast voorhouden, wordt in het bestreden arrest nergens overwogen of aangenomen dat de verzoekers zouden

moeten bewijzen dat er voor hen geen redelijk intern vluchtalternatief bestaat. Er wordt aan de hand van de gegevens van het dossier besloten dat de verzoekers wel over dat binnenlands beschermingsalternatief beschikken.

De verzoekers kunnen zich niet op artikel 8 van richtlijn 2011/95/EG beroepen vermits deze bepaling pas op 22 december 2013 in werking treedt en de termijn voor omzetting dus nog niet was verstreken op het ogenblik dat het bestreden arrest werd uitgesproken.

Het eerste middel mist feitelijke grondslag en is ongegrond.

6.6. De verplichting om prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie te stellen geldt niet wanneer de opgeworpen vragen niet relevant zijn of wanneer de juiste toepassing van het gemeenschapsrecht zo evident is dat redelijkerwijs geen ruimte voor twijfel kan bestaan.

In de eerste en de vierde voorgestelde vraag gaan de verzoekers ervan uit dat de bewijslast voor het niet bestaan van een binnenlands beschermingsalternatief volgens het bestreden arrest op henzelf berust. Zoals blijkt uit punt 6.4. hierboven, gaan verzoekers uit van een verkeerde lezing van het bestreden arrest.

In de derde voorgestelde vraag steunen de verzoekers zich op een richtlijnbeepaling waarvan de omzettingstermijn nog niet was verstreken toen het bestreden arrest werd uitgesproken.

De tweede en de vijfde voorgestelde vraag blijken niet relevant te zijn omdat, anders dan de verzoekers voorhouden, de persoonlijke omstandigheden in het bestreden arrest werden beantwoord in de mate dat de verzoekers er althans hebben aangevoerd.

Er bestaat derhalve geen reden om te dezen een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie te stellen.

6.7. Op de terechtzitting laten de verzoekers nog gelden dat het recht van verdediging is geschonden doordat de mogelijkheid van een binnenlands

beschermingsalternatief pas door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is vastgesteld en dat daardoor het recht van verdediging is geschonden.

De verzoekers werpen in het verzoekschrift tot cassatie echter niet de schending van het recht van verdediging op en zij tonen niet aan dat zij daartoe niet in mogelijkheid waren. Zij kunnen dit niet rechtzetten door zich op de terechtzitting alsnog uitdrukkelijk op dat recht te beroepen. Hun kritiek is in die mate niet-ontvankelijk.

B. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

7. De verzoekers werpen in een tweede middel de schending van artikel 22bis van de Grondwet en van artikel 3 van het EVRM op. Zij lichten dit als volgt toe:

“De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft het volgende gesteld:

"Waar verzoekers betogen dat de bestreden beslissing zwijgt over de kinderen en zij te dien einde verwijzen naar een document van UNHCR over kinderen in Afghanistan maken verzoekers niet aannemelijk dat hun kinderen internationale bescherming behoeven. Ze verwijzen immers enkel naar een algemene toestand in Afghanistan, maar ze maken niet aannemelijk dat hun kinderen een reëel risico lopen om het slachtoffer te worden van deze toestand bij een terugkeer naar hun land van herkomst."

Deze argumentatie is niet wettelijk.

De beoordeling van het hoger belang van het kind houdt duidelijk niet dezelfde soort beoordeling in als die van een 'reëel risico'.

Ten eerste kan algemene informatie weldegelijk een risico op schending van artikel 3 EVRM aantonen.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft geoordeeld dat (EHRM, N v Sweden, application n°23505/09, van 20.07.2010) in considerans 54 en 58.

"54. In order to determine whether there is a risk of ill-treatment, the Court must examine the foreseeable consequences of sending the applicant to Afghanistan, bearing in mind the general situation there and her personal circumstances (see Vilvarajah and Others v. the United Kingdom, judgment of 30 October 1991, Series A no. 215, § 108 in fine).

58. The Court points out that there are no specific circumstances in the present case substantiating that the applicant will be subjected to such treatment by X, but the Court cannot ignore the general risk indicated by statistic and international reports."

Uit considerans 54 blijkt dat het Hof zelf is dat, naast de persoonlijke omstandigheden, de voorzienbare gevolgen van een repatriëring onderzoekt op grond van de algemene situatie.

Men kan dus niet stellen dat de volledige bewijslast bij de verzoekende partijen ligt.

Uit considerans 58 kan men dan weer afleiden dat zelfs wanneer er persoonlijke specifieke omstandigheden ontbreken, dus wanneer de verzoekende partij geen

vervolging in de zin van artikel 48/3 kan invoeren, het Hof toch niet kan negeren welke de algemene risico's zijn die de verzoekende partij loopt.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen kan bijgevolg niet - in het algemeen - verschillende bronnen zoals UNICEF en UNHCR (die agentschappen van Verenigde Naties zijn) weigeren te onderzoeken onder het enig motief dat de rapporten over de algemene situatie zouden gaan.

Het arrest van Raad voor Vreemdelingenbetwistingen schendt bijgevolg het artikel 3 EVRM.

Ten tweede vormt artikel 22bis Grondwet de omzetting in Belgische wetgeving van artikel 3 van het Kinderrechtenverdrag en dit artikel luidt als volgt:

"Het belang van het kind is de eerste overweging bij elke beslissing die het kind aangaat".

Het is de verplichting van elke Belgische instantie het hoge belang van het kind te onderzoeken, met name wanneer de ouders hierom verzoeken.

In het verzoekschrift dat werd ingediend voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen werd expliciet verzocht om rekening te houden met het hoger belang van de kinderen, zeker gezien in het licht van de aangehaalde internationale mensenrechtenrapporten, waaruit een dermate hoog statistische kans blijkt dat de kinderen van verzoekers slachtoffer zullen worden van de abominabele kinderrechtensituatie, dat het manifest niet in hun belang is om te moeten terugkeren naar hun land van oorsprong of om te oordelen dat er in hun hoofd geen risico bestaat op een onmenselijke behandeling.

Ook het grondwettelijk Hof bevestigt het volgende (...):

"B.10.1 Zowel artikel 22bis, vierde lid, van de Grondwet, als artikel 3, lid 1 van het Internationaal Verdrag inzake de rechten van het kind, verplichten de rechtscolleges om in de eerste plaats het belang van de minderjarige in aanmerking te nemen. De verplichting geldt op dezelfde wijze voor het hof van assisen als voor eender welk ander rechtscollege dat belast is met de beslechting van een geschil waarin een minderjarige is betrokken."

De Raad kan bijgevolg niet het volgende stellen: "maar ze maken niet aannemelijk dat hun kinderen een reëel risico lopen om het slachtoffer te worden van deze toestand bij een terugkeer naar hun land van herkomst (...)", zonder hierbij artikel 22bis Grondwet te schenden.

Het onderzoek van het belang van het kind is de verplichte taak van het CGVS en zeker van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, aangezien verzoekers expliciet de rechter verzochten om het hoger belang te onderzoeken.

Verzoekers konden weldegelijk de rechten die in artikel 22bis van de Grondwet gegarandeerd worden en dus de rechten uit het artikel 3 van het Kinderrechtenverdrag, invoeren.

Het arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen schendt artikel 22 bis van de Grondwet."

8. In de memorie van wederantwoord herhalen de verzoekers het middel.

Beoordeling

- 9.1. De verzoekers achten artikel 3 van het EVRM geschonden, waarbij zij aanvoeren dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens "de voorzienbare gevolgen

van een repatriëring onderzoekt op grond van de algemene situatie” en dat men “dus niet (kan) stellen dat de volledige bewijslast bij de verzoekende partijen ligt”.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft te dezen met volle rechtsmacht slechts uitspraak gedaan over de vraag of de verzoekers op grond van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet als vluchteling kunnen worden erkend en of hen op grond van artikel 48/4 de subsidiaire beschermingsstatus kan worden toegekend. Vermits hij geen uitspraak heeft gedaan over een verwijderingsmaatregel, kunnen de verzoekers als dusdanig geen schending van artikel 3 van het EVRM invoeren en is het tweede middel in die mate niet-ontvankelijk.

Ten overvloede kan naar de behandeling van het eerste middel worden verwezen, waarbij werd vastgesteld dat de verzoekers wat betreft de bewijslast een verkeerde lezing aan het bestreden arrest geven.

9.2. Naar luid van artikel 22bis, vierde lid, van de Grondwet is het belang van het kind de eerste overweging bij elke beslissing die het kind aangaat.

Dergelijke algemene bepaling volstaat op zichzelf niet om toepasbaar te zijn zonder dat verdere uitwerking of precisering ervan nodig is. Dit blijkt reeds hieruit dat naar luid van het vijfde lid van hetzelfde artikel de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel deze rechten van het kind waarborgen. Tijdens de parlementaire voorbereiding die tot de grondwetswijziging van 22 december 2008 met onder meer de toevoeging van artikel 22bis, vierde en vijfde lid van de Grondwet heeft geleid, is in de Kamer benadrukt dat deze nieuwe rechten geen directe werking maar een eerder symbolisch karakter zouden hebben. (Parl. St., Kamer, 2007-08, nr. 52-0175/001, 6 en nr. 52-0175/005, 13 en 31-32) Ook uit de parlementaire voorbereiding in de Senaat blijkt dat ervoor werd gekozen om de op te nemen rechten “geen louter symbolische waarde te geven, zonder ze daarom rechtstreekse werking toe te kennen”, waarbij werd aangehaald dat de voorgestelde grondwetswijziging op de in artikel 23 van de Grondwet gehanteerde formule is geënt en dat de wetgever deze rechten moet invullen. (Parl. St., Senaat, 2007-08, nr. 3-265/3, 5)

Bij gebrek aan directe werking van artikel 22bis, vierde lid, van de Grondwet kunnen de verzoekers zich niet rechtstreeks op deze bepaling beroepen om tot een onwettigheid in het bestreden arrest te besluiten. Er dient overigens te worden vastgesteld dat

de verzoekers noch hun beroep voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen noch het huidige cassatieberoep (mede) in naam van hun kinderen, wier rechten zij geschonden achten, hebben ingesteld.

Bovendien kan de algemene bepaling dat het belang van het kind de eerste overweging is bij elke beslissing die het kind aangaat, geen afbreuk doen aan de eigenheid van het asielrecht, waar de artikelen 48/3 en 48/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen in uitvoering van Europese regelgeving en van het internationaal verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951, duidelijk omschreven voorwaarden voorzien voor de erkenning als vluchteling dan wel de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus.

Het tweede middel is in die mate niet-ontvankelijk.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoekers worden verwezen in de kosten van het cassatieberoep, begroot op 350 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zevenentwintig december tweeduizend dertien, door de Raad van State, XIVE kamer, samengesteld uit:

André Beirlaen,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
met bijstand van	
Joris Casneuf,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Joris Casneuf

André Beirlaen